

Föreskrift om ändring i Riksantikvarieämbetets föreskrifter och allmänna råd (KRFS 2017:1) om uppdragsarkeologi;

KRFS 2018:6

Utkom från trycket
den 19 december 2018

beslutade den 10 december 2018.

Med stöd av 10 § kulturmiljöförordningen (1988:1188) föreskriver Riksantikvarieämbetet följande om ändring av Riksantikvarieämbetets föreskrifter och allmänna råd om uppdragsarkeologi (KRFS 2017:1);

att i 14 § andra stycket ska «fornminnesinformationssystem» bytas ut mot «kulturmiljöregister»,

att i 17 § första stycket 5 ska siffran 11 bytas ut mot 11b,

att 11, 16, 25, 31, 32 och 35 §§ samt allmänna råd till 17 § ska ha följande lydelse.

Val av undersökare

11 § Undersökaren ska vara lämplig för att genomföra undersökningen och ha tillgång till den arkeologiska kompetens som behövs samt ha behörighet att registrera information i Riksantikvarieämbetets kulturmiljöregister.

Endast de undersökare som länsstyrelsen finner vara lämpliga får utföra undersökningar.

Undersökarens lämplighet bedöms utifrån

1. organisation,
2. ekonomiska förhållanden och administrativa rutiner,
3. erfarenhet, vetenskaplig skicklighet och måluppfyllelse av tidigare undersökningar,
4. interna system för kvalitetssäkring och egenkontroll,
5. system för långsiktig kunskapsuppbyggnad och kommunikation,
6. rutiner för att upprätta, lagra och kvalitetssäkra dokumentationsmaterial,
7. rutiner för att hantera, förvara och konservera fornyfynd, och
8. rutiner för att hantera upphovsrättsligt skyddade bilder och texter.

Undersökare som inte uppfyller krav i författning om arbetsmiljö, miljö, mångfald, jämställdhet samt tillgänglighet och i kollektivavtal om arbetsvillkor eller har obetalda förfallna skulder kan anses som olämpliga.

Som en del av undersökarens kompetens räknas de underkonsulter som engagerats för undersökningen. Underkonsulter som ska registrera i kulturmiljöregistret ska ha behörighet att göra detta.

Förfrågningsunderlag

16 § Beskrivningen av undersökningen ska ange

1. fornlämningens beteckning i Riksantikvarieämbetets kulturmiljöregister om sådan finns alternativt en tillfällig benämning, lämningstyp samt fornlämningens datering. Vid arkeologisk utredning anges fornlämningsmiljö eller landskapsavsnitt.
2. undersökningens geografiska position och utbredning på marken, sjö- eller havsbotten i form av digitala geometrier eller en karta enligt nationellt geografiskt referenssystem SWEREF 99 TM,
3. en kort redogörelse för bakgrunden till undersökningen, arbetsföretaget och tidigare undersökningar inom området,
4. undersökningens syfte, ambitionsnivå och målgrupper,
5. tidplan för undersökningens fältarbete och rapportering,
6. förutsättningar för undersökningen,
7. krav på hur eventuella fynd ska samlas in och konserveras,
8. krav på rapporteringens omfattning och utformning,
9. krav på omfattning och utformning av eventuell förmedling av resultat,
10. krav på undersökarens ekonomiska redovisning av undersökningen,
11. a) att dokumentationsmaterial i form av lämningssinformation och skriftlig rapportering ska registreras i Riksantikvarieämbetets kulturmiljöregister,
11. b) vilket offentligt arkiv som ska arkivera övrigt dokumentationsmaterial,
12. hur länsstyrelsens tillsyn och uppföljning av undersökningen kommer att ske, länsstyrelsen ska även ange handläggningstid för godkännande av rapporteringens olika delar,
13. att som villkor för tilldelning av undersökning gäller att dokumentationsmaterialet och all rapportering får tillgängliggöras och mångfaldigas av staten med licensen Creative Commons Attribution 4.0 International Public License som är översatt till svenska; Creative Commons Erkännande 4.0 Internationella Publika Licens (Publik Licens 4.0). Detta villkor gäller inte Lantmäteriets kartor och Sjöfartsverkets sjökort, och
14. sista dag för inlämnande av undersökningsplanen och hur inlämnande ska ske.

Allmänna råd till 17 §

Kompetens och erfarenhet kan anges som en kompetensprofil för en icke namngiven person.

Förfrågningsunderlag bör ställa krav på redovisning av följande kostnadsslag

- projektledning/administration
- kart- och arkivstudier
- fältarbete
- rapportering
- registrering i Riksantikvarieämbetets kulturmiljöregister
- förmedling
- fyndhantering
- konservering
- analysarbete
- underkonsulter (exempelvis grävmaskin, etablering m.m.)
- resor och traktamenten
- layout och tryckning
- utrustning.

Om undersökningen gäller arkeologiskt fältarbete under fler än en fältsäsong kan länsstyrelsen indexuppräknat kostnaderna.

Beslut

25 § När länsstyrelsen beslutar om undersökning ska beslut fattas om företagarens kostnadsansvar och tilldelning av undersökning.

Besluten ska inledningsvis ange typ av undersökning och fornlämningens beteckning alternativt fornlämningsmiljö eller landskapsavsnitt samt en karta med undersökningens geografiska utbredning på marken, sjö- eller havsbotten enligt nationellt geografiskt referenssystem SWEREF 99 TM.

Beslutet att anskaffa en undersökning ska motiveras och innehålla en kort redogörelse för bakgrunden till undersökningen och arbetsföretaget,

Beslutet om tilldelning av undersökning ska

1. ange den undersökare som tilldelats undersökningen,
2. motivera val av undersökare (vid anbudsförfarande biläggs utvärderingsprotokollet),
3. innehålla kopia av förfrågningsunderlag,
4. innehålla kopia av undersökningsplanen (gäller inte vid förenklat förfarande),
5. innehålla uppgift om vem undersökaren ska fakturera och hur fakturering ska ske, och
6. innehålla uppgift om att beslutet är villkorat av att företagaren meddelar undersökaren att undersökningen kan påbörjas.

Som villkor för tilldelningsbeslutet gäller att

- a) undersökaren ska till länsstyrelsen omedelbart anmäla sådana omständigheter som ändrar förutsättningarna eller påverkar villkoren för undersökningen,
- b) länsstyrelsen kan med omedelbar verkan avbryta eller begränsa undersökningen om länsstyrelsen finner att undersökningen inte bedrivs i överensstämmelse med länsstyrelsens beslut och detta förhållande inte kan rättas genom samråd, samt att
- c) undersökaren har vid eventuellt avbrytande av undersökningen endast rätt till ersättning för utfört arbete och skäligen avvecklingskostnad.

Beslut om företagarens kostnadsansvar ska ange

1. den beräknade samlade kostnaden för undersökningen med angivande av eventuell indexuppräknning som företagaren ska betala,
2. hur betalning med befriande verkan kan ske,
3. vilka åtgärder företagaren ska vidta för att säkerställa undersökarens tillträde till området,
4. hur länsstyrelsen avser att underrätta företagaren om undersökningens resultat, och
5. vilket datum företagaren senast ska meddela undersökaren att undersökningen kan påbörjas.

Beslut om kostnadsansvar förutsätter att företagaren har fått information om kostnadsansvaret för undersökningen. Företagaren är inte skyldig att ersätta annat än undersökningens faktiska kostnader. Om kostnaden för undersökningen överstiger den beslutade kostnaden kan länsstyrelsen besluta att öka företagarens kostnadsansvar.

Länsstyrelsens ska tillgängliggöra sitt beslut i kulturmiljöregistret när det

vunnit laga kraft. Följande digitala uppgifter om beslutet ska registreras

1. diarienummer
2. beslutsdatum
3. beslutande myndighet
4. digitala geometrier enligt nationellt geografiskt referenssystem SWEREF 99 TM 5. som visar undersökningens geografiska utbredning
6. typ av undersökning
7. undersökarens organisationsnummer
8. undersökningens status (planerat, pågående eller avslutat).

Rapportering

31 § Undersökaren ska vid varje typ av undersökning, under eller senast tre månader efter avslutat fältarbete registrera lämningsinformation i Riksantikvarieämbetets kulturmiljöregister.

Den lämningsinformation som undersökaren har registrerat ska godkännas av länsstyrelsen. När informationen godkänts blir den automatiskt publicerad i registret.

32 § Undersökaren ska vid varje typ av undersökning, avge en skriftlig basrapport. Basrapporten ska i planer och beskrivningar presentera och redovisa

- metoder och genomförande,
- grundläggande arkeologiska resultat,
- eventuella fynd, samt
- en värdering av måluppfyllelsen i relation till undersökningsplanen.

Värderingen ska ta sin utgångspunkt i den kontinuerliga dokumentationen för kvalitetssäkring som undersökaren upprättat inom ramen för sin egenkontroll.

35 § Undersökaren ska registrera rapporteringen i Riksantikvarieämbetets kulturmiljöregister efter länsstyrelsens godkännande.

Undersökaren ska förmedla basrapport samt eventuell populärvetenskaplig sammanfattning eller vetenskaplig fördjupning till företagaren.

Länsstyrelsen kan undanta en vetenskaplig fördjupning eller en populärvetenskaplig publikation från kravet på digital uppladdning i Riksantikvarieämbetets kulturmiljöregister om resultaten kan förväntas bli mer spridda genom publicering hos extern utgivare. Länsstyrelsen kan även undanta en vetenskaplig fördjupning eller en populärvetenskaplig publikation från kravet på att vara författad på svenska om det finns behov av att publicera resultaten på annat språk.

IKRAFTTRÄDANDE- OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2019.
2. För beslut enligt 2 kap. 11–13 §§ kulturmiljölagen (1988:950) om arkeologisk utredning, förundersökning eller undersökning som fattats före den 1 januari 2019 gäller de äldre föreskrifterna om rapportering om inte länsstyrelsen och undersökaren väljer att tillämpa de nya föreskrifterna om kulturmiljöregistret för att registrera lämningssinformation och rapporter.

På Riksantikvarieämbetets vägnar

LARS AMRÉUS

Catharina Sojde